

Vilnan suomalainen kilta

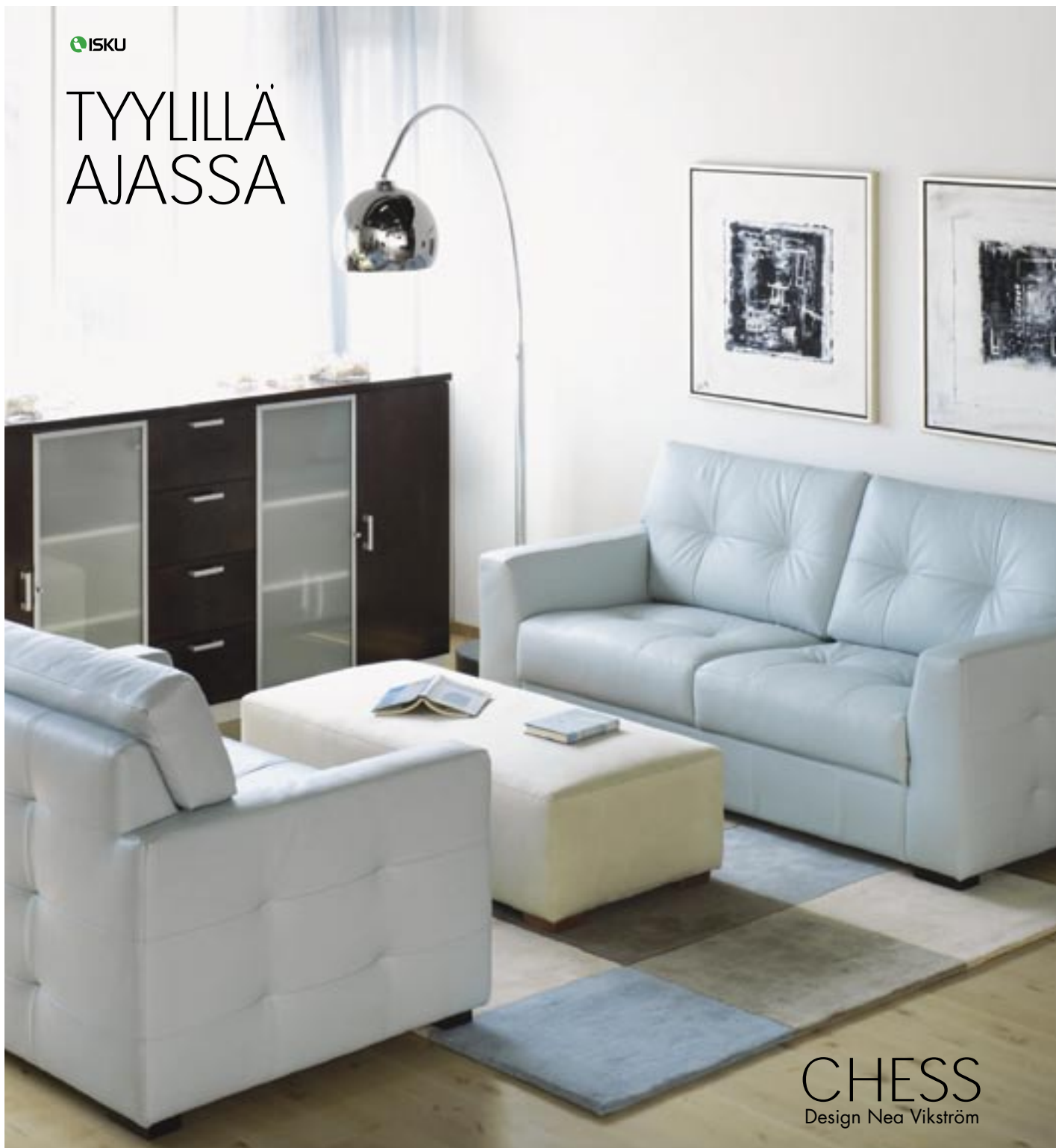
Vilniaus Suomiu Gildija

1994 - 2004

ISKU

TYYLILLÄ AJASSA

CHESS
Design Nea Vikström

☞ CHESS Semianiliiniinahkaverhoilu 3-h sohva
CHESS-maxinojatuoli/2-h sohva
RITA-rahi
DEMI-villamatto
LOUNGE-valaisin
ARTE BRAVO-hyllystä

ISKU

*Vilnan suomalainen kilta
~ kymmenen vuotta Suomen ja Liettuan välistä yhteistyötä*

Sisällysluettelo:

- sivu 4. Puheenjohtajat
- sivu 5. Vilnan suomalainen kilta: kymmenen vuotta ystävyyttä ja avunantoa
- sivu 7. Kymmenen vuotta parasta elämää
- sivu 8. Vuodet Vilnassa - tiivistä yhteistyötä killan kanssa
- sivu 10. Jouluparaati 1999
- sivu 11. Harmin paikkoja ja tähtihetkiä - omia kokemuksia yrittäjyydestä
- sivu 12. Yrittäjyyden monet kiemurat - Liettuaassakin
- sivu 16. Erkin taival Liettuaassa
- sivu 18. Suomipoika juhlii ja retkeilee - muistoja killan tapahtumista

Toimituskunta:
Peter Módén
Irma Nikkinen
Anna-Kaisa Puhakka
Reijo Nikkinen, Peter Módén,
Seppo Sirén ja Mikko Waltari (kuvat)

Paino:
N-Paino, Lahti

Taitto & lay-out
Kirsi M. Rantalainen, Isku Oy

Vilnan suomalaisen killan puheenjohtajat 1994 - 2004

Taisto Tolvanen
puheenjohtajana
1994 - 1995

Kari Palm
puheenjohtajana
1995 - 1996

Seppo Sirén
puheenjohtajana
1996 - 1999

Pekka Puolakka
puheenjohtajana
1999 - 2000

Peter Módén
puheenjohtajana
2001 - 2002

Paula Sirén
puheenjohtajana
2003 -

Anna-Kaisa Puhakka

Vilnan suomalainen kilta

-kymmenen vuotta ystävyyttä ja avunantoa

Vilnan suomalaisen kauppakillan perustamiskokous pidettiin Suomen suurlähetystössä Klai-peda-kadulla 4.10.1994. Jo aiemmin oli päätetty perustaa Liettuassa toimivien suomalaisten liikemiesten yhdistys, ja nyt ryhdyttiin tuumasta toimeen. Idea tuli silloisen suurlähettilään Taisto Tolvasen mukana tuliaisina Suomesta, Kiltujen keskusjärjestöstä ja ulkoministeriöstä, kertoo killan toiminnassa alusta asti mukana ollut Kari Palm.

Kilta perustettiin ”edistämään Liettuassa toimivien suomalaisten liikemiesten keskinäisiä yhteyksiä ja vuorovaikutusta, parantamaan suomalaisten yritysten toimintaedellytyksiä Liettuassa ja kehittämään Suomen ja Liettuan välistä kauppaa ja taloudellista yhteistyötä”. Ensimmäisessä kokouksessa oli paikalla kuusitoista Liettuassa työskentelevää suomalaista, kolme naista ja kolmetoista miestä. Killan ensimmäiseksi puheenjohtajaksi valittiin suurlähettiläs Taisto Tolvanen.

Apua ja aktiviteettiä

Kilta keskittyi aluksi suomalaisten yritysten käytännön ongelmien ratkomiseen. Se kutsui kuukausikokouksiinsa eri laitosten edustajia – niin liettualaisia kuin suomalaisiakin – kuuntelemaan suomalaisten liikemiesten pulmia Liettuassa. Niissä riittikin kerrottavaa, sillä Kari Palmin mukaan killan toiminnan alkuaikoina oli joskus ylivoimaisen vaikeaa löytää oike-

at ihmiset oikeista virastoista. Tällaisten kokoontumisten aikana saatiin paljon hyödyllistä tietoa esimerkiksi Liettuan tullilainsäädännöstä ja luotettavista pankeista – ja oikeista ihmisistä. Suomen Vientiluotto kutsuttiin vieraaksi Vilnaan vuonna 1994. Vierailu oli hyödyllinen, sillä se auttoi osaltaan nopeuttamaan maaluokituksen myöntämistä

Liettualle. Maaluokitus helpotti suomalaisyrittäjien työtä, sillä se arvioi maiden luottokelpoisuutta ja vaikuttaa mm. takuumaksutasoon ja vaadittaviin vastavakuutuksiin.

Kilta oli aktiivisesti yhteydessä suomalaisviranomaisiin muutenkin: vuonna 1997 killan hallitus pyysi ulkoasiainministeriötä kiinnittämään huomiota Latvian ja Liettuan rajalla tapahtuviin viivytyksiin, ja vuotta myöhemmin hallitus lähetti silloiselle Eurooppa- ja ulkomaankauppaministeri Ole Norrbackille suomalaisten yrittäjien ongelmista Liettuassa kertovan kirjeen. Kokouksissa tavattiin tietysti myös tuttuja, vaihdettiin kuulumisia sekä kerrottiin kunkin suomalaisyrityksen ajankohtaisista kuulumisista ja ”bisneksen” vilkkaudesta. Kari Palmin mielestä kilta auttoi jäseniään alkuaikoina todella paljon.

Kuukausikokouksia, retkiä ja juhlia

Nyt kun Liettuan yhteiskunnalliset olot ovat vakiintu-

Suurlähettiläs Taina Kiekkö, Juha Mähönen ja presidentti Martti Ahtisaari.

neet, killan toiminnan painopiste on nykyisen puheenjohtajan Paula Sirénin mukaan siirtynyt varsinaisesta suomalais-liettualaisten kauppayhteyksien kehittämisestä enemmän sosiaaliseen toimintaan, juhliin, retkiin ja tapaamisiin. Nykyään kuukauden ensimmäinen tai toinen keskiviikko merkitseekin killan jäsenille enemmän tuttujen tapaamista ja suomalaisyritysten toimintaan tutustumista kuin esimerkiksi Liettuan tullii-

Suurlähettiläs Taina Kiekkö, Liettuan valtiovarainministeri Dalia Grybauskaitė, Liettuan pääministeri Algirdas Brašauskas ja presidentti Martti Ahtisaari.

Liettuan pääministeri Algirdas Brašauskas ja suurlähettiläs Taina Kiekkö.

lainsäädäntöön perehtymistä. Tällä hetkellä jäseniä on noin 50, ja monet heistä osallistuvat kuukausikokousten lisäksi killan järjestämille matkoille, retkille ja juhliin. Kilta

ei ole kuitenkaan unohtanut perimmäistä tehtäväänsä, kauppayhteyksien kehittämistä. Tästä osoituksena on mm. helmikuussa 2004 järjestetty, Liettuan EU-jäsenyyden vaikutusta suomalais-liettualaisiin kauppasuhteisiin käsitelty Suomi Liettua 2004 -business tapahtuma, jonka juhlapuhujina olivat presidentti Martti Ahtisaari ja Liettuan valtiovarainministeri Dalia Grybauskaitė.

Seminaariin osallistui yli kaksisataa suomalaista ja liettualaista liikemiestä sekä valtionhallinnon ja politiikan edustajaa. Tämä suomalaisten liikemiesten, Vilnan suomalaisen killan ja Suomen suurlähetystön yhteinen hanke sai paljon myönteistä huomiota osakseen,

ja se kannusti Liettuassa toimivia suomalaisia entistä vilkkaampaan keskinäiseen yhteistyöhön.

Paula Sirénin mielestä Vilnan suomalainen kilta on täytännyt perustamiskokouksessa asetetut tehtävät moninkertaisesti. Se on auttanut pulmissa, jakanut tietoa ja lisäksi tuonut monia Liettuassa asuvia suomalaisia yhteiseen hauskanpitoon, eli toisin sanoen pitänyt Suomen lipun korkealla Vilnassakin. Tähän kirjaseen on koottu valittuja paloja kiltalaisten omista kokemuksista, muistoista ja yhteisistä juhlahetkitä: näin komeasti lippu on liehunut! 🇫🇮

Raimo Haapamäki ja presidentti Martti Ahtisaari.

Irma Nikkinen

Kymmenen vuotta parasta elämää

Seppo Sirén ajoi läpi Baltian Vilnaan joulukuun pimeydessä 1995 ja ryhtyi perustamaan Iskun huonekalumyymälää. Hän on osallistunut aktiivisesti killan toimintaan koko täällä olonsa ajan, mm. puheenjohtajana v.1996 – 1999. Hän tuntee killan, jos kuka. Kysyttäessä, mikä on hänen mielestään ollut hienointa yhdistyksen toiminnassa hän vastaa, että parasta ovat olleet ihmiset. Hän sanoo tavanneensa killan toiminnan yhteydessä paljon hienoja ihmisiä: suomalaisia, paikallisia ja ulkomaalaisia.

Killan alkuvuosina Vilnassa oli Sepon mukaan paljon kansainvälistä toimintaa, ja se onkin ollut parhaita asioita, joita killan jäsenyys on tarjonnut. Kaupungissa oli nykyistä enemmän ulkomaalaisia, ja killankin toiminta oli monimuotoista, jolloin killan edustaja kutsuttiin moneen paikkaan. Myös hieno yhteistyö lähetystön kanssa on ollut Sepon mukaan tärkeä ja muistettava asia. Parhaista hetkistä kysyttäessä hän muistaa vielä mainita aikaisempien vuosien Nidan retket, jolloin väli Kaunas – Nida matkattiin pitkin Nemunasia kantosii- pialuksella.

Hieno kokemus Sepolle on myös ollut asuminen kauniissa Vilnassa ja entiseen Neuvostoliittoon kuuluneen, nyt itsenäisen valtion kasvun ja kehittymisen näkeminen. Tässä menossa mukana oleminen on ollut hänelle ”taivaan lahja, hienoin jakso elämässä saada olla mukana tässä muutoksessa, jopa rakentamassa, nähdä ihmisten kehittyminen ja kasvaminen länsimaiseen bisnesajatteluun ja tähän uu-

teen ideologiaan, johon he uskovat ja jota haluavat rakentaa eteenpäin”.

Millaisena Seppo sitten näkee killan tulevaisuuden? Hän toteaa sen olevan sellainen kuin on sen hallitus. ”Jos löytyy kohtuullisesti kiinnostuneita vetäjiä, kilta menestyy”, hän määrittelee. Suomalaiset eivät täältä loppune. Hän sanoo, että tuntuisi oudolta, etteivät suomalaiset ottaisi tätä haltuunsa markkina-alueena. Täällä tarvitaan myös suomalaista osaamista. Tietysti aika on sillä tavoin muuttunut niistä ajoista, kun hän muutti tänne ja Finnair lensi vain joka kolmas päivä; nyt täällä voi käydä päiväseltään, eikä siis ole pakko yöpyä täällä tai viipyä muuten pidempään.

Sepon mielestä Baltian maat

tarjoavat yllin kyllin markkinoita suomalaisille yrityksille ainakin seuraavat 20 vuotta. Suomessa pitäisikin nyt hänen mielestään nähdä, kuinka kova yrittämisen into ja vauhti Baltiassa on. Ja sitä pitäisi alue tarjoaa vakautta; täällä yrittäminen ei ole niin riskialtista kuin Venäjällä. Ilman kunnollista perehtymistä markkinoihin tänne ei kuitenkaan kannata tulla. Osaamista täällä on, koulutustaso on korkea ja kieli- taito hyvä.

Yrittäminen on tietysti täällä samanlaista kuin muuallakin. Mahdollisuudet vain ovat paremmat kuin Suomessa, kun ei ole kyllästetyt markkinat, ja laadun arvostus kasvaa koko ajan.

Kaiken kaikkiaan lähes kymmenen vuotta kiltalaisuutta ja saman verran omaa elämää nivoutuvat yhteen ja muodostavat tähän astisen elämän parhaan vaiheen. Aika onnellista, vai... 🇸🇮

Seppo Sirén bunkerissa Varsovassa 2004.

Liikemiehiä tapaamassa Minskissä syksyllä 2002.

Suurlähettilään residenssi Vilnassa.

Rauno Viemerö

Vuodet Vilnassa – tiivistä yhteistyötä killan kanssa

Aikani Vilnassa (1996 - 2001) osui Liettuan yhteiskunnan ja kansainvälisten suhteiden kehityksen kannalta varsin dynaamiseen ja mielenkiintoiseen aikaan. Ehdin nähdä viiden vuoden aikana Liettuan yhteiskunnassa merkittävän kehityksen, niin poliittisesti kuin taloudellisestikin.

Alkukauden parin vuoden suhteellisen villin menon jälkeen poliittinen tilanne rauhoittui ja maan taloudellinen kehitys oli varsin suotuisaa, lukuun ottamatta Venäjän taloudellisesta lamasta johtunutta notkahdusta yhdeksänkymmentäluvun

loppupuolella. Poliittisten olojen vakiintuminen, taloudellisten pelisääntöjen selkiytyminen ja taloudellinen kehitys vaikuttivat suotuisasti myös Suomen ja Liettuan väliseen kauppaan ja taloudelliseen yhteistyöhön laajalti ottaen. Kauppa kasvoi ta-

saisesti ja johti välillä jopa Liettuan kauppataaseen vajeen kääntymiseen sen eduksi.

Suotuisa kehitys vaikutti luonnollisesti myös suomalaisten yrittäjien määrän lisääntymiseen Liettuassa yhdeksänkymmentäluvun toisen vuo-

sipuoliskon alussa. Pioneerien lähdettyä vallitsi jonkinlainen hiljaisempi kausi, mutta vähitellen uusia yrittäjiä tuli lisää. Tietty porukka kuitenkin säilyi sitkeästi paikalla, vaikka osa heistä vaihtoikin alaa. Monet yritykset tulivat suoraan Suomesta, monet ikään kuin ”valui- vat” etelämmäksi Viron ja Latvian kautta. Lietuvos Telekomasin oston myötä suomalaisten määrä Vilnassa kasvoi selvästi, mikä näkyi myös Vilnan suomalaisen killan ja muun suomalaisen yhteisön toiminnassa. Luonnollisestikin toiminta ja yritykset olivat keskittyneet paljolti juuri Vilnaan. Muistini mukaan suurlähetystön listalla oli viime vuosikymmenen loppua lähestyttyessä n. 150 suomalaista nimeä.

Suurlähetystön yhteistyö killan kanssa oli alusta lähtien tiivistä. Tämä oli varsin luonnollista siitäkin syystä, että kaupan ja taloudellisen yhteistyön kehittäminen Suomen ja Liettuan välillä oli eräs suurlähetystön toiminnan keskeisistä tehtävistä. Järjestettiin yhteisiä seminaareja, kiltä oli mukana, kun Suomesta saapui merkittäviä vieraita, sekä myös monissa muissa merkittävässä tapahtumisissa, edustustilaisuuksissa, juhlissa jne. Suurlähetystön edustaja oli säännöllises-

ti edustettuna myös killan hallituksessa.

Eräs merkittävimmistä yhteisistä vuotuisista tapahtumista alkukautenani oli joulukadun avaaminen. Tavallisesti vuotuinen prosessi lähti liikkeelle siitä, että käytiin allekirjoittaneen johdolla kaupunginjohtajan luona pyytämässä lupaa joulukadun avaamiseen ja viranomaistukea järjestelyihin. Paraatin ja ohjelman järjestäminen vaati hyvin paljon työtä, mutta joskus myös hermoja. Tulos oli kuitenkin sen arvoinen. Avaus sai vilnalaisten suuren suosion. Gediminon varrelle oli kerääntynyt arvioiden mukaan toistakymmentä tuhatta katsojaa, kun Lapista tullut Finnairin lennättämä aito joulupukki, kaupunginjohtaja ja suurlähettiläs ajoivat kärryillä Didziojin aukiolle perässään kymmenien

yritysten mainostajat.

Jouluparaatiin ja sen valmisteluun liittyy paljon tarinoita, mutta kerrottakoon tässä vain yksi: Päästyään perille vanhalle kaupungintalolle, Rotuselle, joulupukin piti esiintyä. No, puhuihan hän, mutta esitys jäi vähän lyhyeksi, kun turvamiehet eivät jostain syystä päästäneet tulkkia lavalle. Tässä vaiheessa kaupunginjohtaja Paksas havaitsi, että jotakin on hullusti ja otti ohjaket käsiin viran puolesta. Hän alkoi huudattaa yleisöä kysymällä: ”Mistä tulee oikea joulupukki??... No, Suomesta tietysti.” Yleisö ulvoi ja tilanne oli pelastettu.

Suurimman osan ajastani ilman puolisoa Vilnassa viettäenä arvostin suuresti ja arvostan yhä niitä henkilökohtaisia ystävyys- ja tuttavuusuhteita, joita killan kautta ja muutenkin syn-

Suurlähettilään residenssi Vilnassa, keltainen salonki.

tyi. Tällä oli varsin suuri merkitys Vilnassa viihtymisen kannalta. Ja merkitys ei jäänyt vain Vilnaan, vaan jatkuu edelleen. Varsinkin vapaa - ajan kannalta suomalaisilla ystävillä oli suuri merkitys. Käytiin kävelemässä, saunomassa, linturekillä jne. Eräs kokoonpano oli "Oopperan pojat", josta varmuuden vuoksi sanottakoon, että se koostui henkilöistä, jotka pitivät oopperasta. Kaiken kaikkiaan, yhteiset harrastukset antoivat paitsi vapaa-ajan ohjelmaa, mutta myös tervetulleeseen vastapainon viralliselle kanssakäymiselle, jota sitäkin riitti yllin kyllin.

Oman lukunsa muodostivat lukuisat viralliset ja epäviralliset tilaisuudet ja juhlat, joissa suomalaisella yhteisöllä oli keskeinen rooli. Jossain vaiheessa alettiin juhlia "vaappua" virka-asunnon puutarhassa toukuun ensimmäisen päivän tienoilla. Tämä nyt jo perinteeksi muodostunut tilaisuus saavutti alusta lähtien suuren suosion - kiitokset järjestäjille. Suomalaisen yhteisön ja Suomi- ystävien itsenäisyyspäivän juhlat virka-asunnossa olivat luonnollisesti hieman virallisempi juhla, mutta hauskaa niissäkin osattiin pitää ruoan ja juoman kirjoitta-

mana. Molemmista olisi paljon hauskoja muisteloita, mutta jääköön toiseen kertaan.

Kaiken kaikkiaan, aikani Vilnassa oli eräs miellyttävimmistä ja mieleenpainuvimmista lukuisista ulkomaankomennuksistani. Tästä kiitos lankeaa myös paljolti Vilnan suomalaiselle yhteisölle ja Vilnan suomalaiselle killalle. 🇫🇮

Kirjoittaja toimi Suomen suurlähettiläänä Vilnassa vuosina 1996 - 2001 (otsikko toimituksen)

Jouluparaatia 1997

Vilnan siniset tontut.

Kaupunginjohtaja Rolandas Paksas ja suurlähettiläs Rauno Viemerö.

Tonttuja...

iloisia enkeleitä...

ja soittajia...

Irma Nikkinen

Harmin paikkoja ja tähtihetkiä - omia kokemuksia yrittäjyydestä

Riina Ailio tuli Vilnaan 1996 Palahallin vetäjäksi. Matkalla Vilnaan hän poikkesi tutustumaan Riian Palahalliin ja siellä sai kauhukseen tietää, että hänen ensimmäinen tehtävänsä täällä oli sulkea Panevezysin myymälä. Työ oli tehtävä; myyjät irtisanottiin, mutta kukaan ei kertonut, että liikehuoneiston vuokrasopimuksen irtisanomisaika oli kaksi kuukautta, ja niinpä Riina oli seuraavalla viikolla oikeussalissa! Siitäkin selvittiin; kiinteistönomistaja ilmeisesti heltyi Riinan persoonallisuuden edessä, tämä kun antoi keskustelujen lomassa entisten oppilaittensa osoitteita kiinteistönomistajalle, jotta tämän lapset voisivat harjoittaa englannin kielen taitojaan kirjoittamalla englanniksi Ouluun. Eli syyte raukesi.

Vilnassa Riina alkoi kouluttaa myyjiään, joita oli seitsemän, Kaunasin myymälässä kuusi. Myyjät olivat aiemmin ymmärtäneet tehtävänsä olla tavaravartijoita, asiakaspalvelusta ei ollut kuultukaan. Uutta ja outoa oli myös, että Gediminon varrella sijaitsevan myymälän ikkunat somistettiin ja valaistiin ja että valot jätettiin palaamaan jopa yöksi. Mutta tunka oli Riinalle tilanne, kun Kaunasin myymälänhoitaja myyjineen kieltäytyi Riinan ehdottamasta provisiopalkasta ja koko henkilökunta sanoi itsensä irti. Muuta ei ollut tehtävissä kuin jäädä itse liikkeeseen kahdeksi päiväksi, hankkia kiireesti lehti-ilmoituksella uudet työntekijät, joita sitten olikin oven takana ehdolla jono.

Byrokratian koukerot eivät ole Riinaa lannistanneet, vaikka lakiasioista onkin vaikea saada selvää. Jokin laki voi olla voimassa kolme päivää, ja niinä päivinä on pitänyt toimia niiden lakien mukaan. Eikä tilanne näytä helpottuneen EU:hun

liittymisen jälkeen, vaikka toisin oli toivottu käyvän, mutta Riina arvelee, että kysymyksessä ovat alkuvaikeudet uuteen tilanteeseen sopeuduttaessa.

Tähtihetkistä kysyttäessä Riina sanoo jokaisen päivän olevan tähtihetki. "What a day!" Jokainen päivä on ennalta aavistamaton. Seuraava kertomus on yksi esimerkki "tähtihetkestä": Riina perusti Sortimentin, sisustusalan liikkeensä, joulukuussa 1998 Iskun tiloihin, liikkeen pinta-ala oli 23 m². Henkilökuntaa hänen lisäkseen oli kirjanpitäjä ja sisustussuunnittelija. Eräänä päivänä liikkeeseen tulee kaksi ranskalaista esittelemään kankaitaan, mukanaan liettualainen tulkki. Sortimentissa keitetään harvinaisille vieraille kahvit. Sitten saapuu kanadalainen isoäiti tyttärensä ja tämän edellisenä päivänä Liettuassa adoptoidun lapsen kanssa hankimaan verhotankoja Kanadaan. Kanadalaiset ihaste-

levat kahvin tuoksua. Heillekin tarjotaan, toki. Tähän verhotankojen, kangasnäytteiden ja kahvinjuonnin sekaan astellee Belgian suurlähettiläs puolisoineen ja autonkuljettajineen. Mikä ihana kahvintuoksu! Eivätkö hekin saisi kahvia? Yksitoista henkeä kahvilla 23 neliön tiloissa, kaikki tyytyväisiä: tähtihetki! 🇧🇪

Tähtihetki tämäkin!

Yrittäjyyden monet kiemurat - Liettuassakin

Katsellessani joskus 80-luvun alkupuolella Itämerta ylittävän matkustajakoneen ikkunasta auringossa hohtavaa Kuurin kynnästä, sen takana kimaltelevaa Kuurin merta ja Klaipedan korkealta erottuvaa suurta satamaa ajattelin, että noissapa maisemissa olisi parahultaista matkailu- ja retkeillä, mutta sellainen ei voi eloni aikana onnistua, alueet kun lienevät ikuisesti ainakin ulkomaalaisilta visusti suljettuja.

Kuitenkin vain kymmenen vuotta myöhemmin, vuoden 1992 keväällä, ajelin ensimmäistä kertaa Liettuan maaperällä ja vierailin mm. Klaipedassa. Eurooppa oli muuttunut ja auennut uskomattoman nopeasti.

Samana vuoden syksyllä, menettänyäni monien muiden tavoin työpaikkani, perustin oman yrityksen, jonka toimintalamassa kärsivän Suomen sijasta oli suunnattu uusille ja lähes neitseellisille Venäjän ja Baltian markkinoille. Kierrellessäni aiemman työnantajani erään tutkimusprojektin Baltian kenttämiehenä kaikkia kolmea uutta itsenäistä valtiota olin tehnyt muutamia omaakin pienyrittämistä rohkaisevia havainnotoja. Ensinnäkin, liikkuminen Baltiassa oli helppoa, lähes kaikesta länsitavarasta oli pulaa ja tarjonta vielä vähäistä. Toiseksi, kukin maa poikkesi toisesta monessakin suhteessa, kuten kielen, perinteiden, historian, kansallisuuksien, uskonnon, jopa ihmisluonteen osalta. Tällaisista perusasioista ei voinut saada tietoa mistään kirjallisista lähteistä, sillä Suomessakin Baltia oli tiukasti niputettu yh-

deksi kokonaisuudeksi, siten että mm. kouluopetuksessa se oli mainittu vain osana Neuvostoliittoa, ja kaikki mikä suurin piirtein oli hyödyllistä tietää, oli maiden ja pääkaupunkien nimet, joista Latvian ja Liettuan pääkaupungit tuntuvat monilta menevän sekaisin vieläkin.

Ennakkomaksuja ja epäluuloa

Vuosien 1992-1996 kaupan käynti Liettuassa oli kovin erilaista kuin nykyisin. Tyypillistä sille olivat ennakkomaksuihin perustuva myynti, käteismaksut ja ontuvat logistiikkapalvelut. Kauppakumppanien asenteet olivat kovin epäluuloiset niin maksujen kuin tavarankin suhteen. Kummaltakin osapuolelta puuttui tuntemus toisensa liiketoimintakulttuurista, jotka olivatkin kovin erilaiset talousjärjestelmien erilaisuuden vuoksi.

Liettualaisille tavara ja käteisraha olivat konkreettisia, ja niiden hallussapitäjällä oli niihin ikään kuin henkilökohtainen oikeus, mikä periytyi ideologisesti jätteenä aiemmas- ta järjestelmästä. Tavara ja ra-

ha edustivat valtaa ja vaurautta, vaikka olivatkin vain liiketoiminnan välineitä. Myyjäpuolella uhkakuvina olivat mm. uuden valtion kauppaja tullilainsäädännön tuntemattomuus, valuutat, pankki- ja vakuutus toiminnan jäykkyys kansainvälisten yhteyksien puutteineen sekä tuntematon asiakaskunta. Tästä syystä ennakkoon vastaanotettu rahasuoritus toimituksesta oli tärkeä, ja sen onneksi myös liettualaiset ymmärsivät.

Alkuvuosina Helsingin ja Vilnan välillä ei ollut vielä lentokoneyhteyttä, ja mieleeni muistuvat näiden vuosien jännittävät automatkat kolmen valtion läpi rahaa joskus suuriakin summia taskussa.

Venttiileitä ja pioneerihenkeä

Nämä varhaisimmat yrittäjävuoteni saivat melkoisen, ja jälkeensä ajatellen onnellisen käänteen, kun silloinen saksalainen päämieheni sieppasi omaan hoitoonsa tärkeimmät asiakkaani Baltiassa ja Venäjällä. Oli keksittävä jotakin muuta kaupattavaa. Liettualainen jälleemyyjäni siirtyi maansa kaa-

suyhtiön palvelukseen ja ehdotti, että alkaisin tuoda Suomesta kaasuventtiileitä, jos niitä valmistava yritys Suomessa olisi. Sellainen löytyikin helposti, ja vuonna 1994 ensimmäiset Vesiniemisen, nykyisin Vexve Oy, palloventtiilitoimitukset saatiin matkaan. Avaus oli onnistunut. Puolentoista vuoden ja kymmenien Liettuan matkojen jälkeen oli kaupan volyyymi jo sellainen, että oli harkittava, miten sen tehokas hoitaminen enää onnistuisi Suomesta käsin. Kun yhteistyö saksalaisten kanssa vaikeutui entisestään ja Suomeen oli perustettu pienyrityksille kansainvälistymistukijärjestelmä, oli helppoa tehdä päätös

siirtää yhtiön toiminta Vilnaan syksyllä 1996. Tällöin yhtiölle ni oli kertynyt jo useampi suomalainen lämpötekniikan edustus, ja uusien saaminen oli joustavampaa, kun toimipaikkana oli viennin kohdemaana. Lisäksi liettualaiset asiakkaani toivoivat läsnäoloani kommunikoinnin helpottamiseksi valmistajan ja heidän välillään, mikä olikin yksi avaintekijä liiketoiminnassa, kun on kyse kahdesta erilaisesta kulttuurista, jotta kumpikin osapuoli ymmärtää toistaan. Monet väärinymmärrykset ja virheet vältettiin jo ennen niiden kohtalokasta ja helposti kalliiksi käyvää toteuttamista. Lisäarvona voitaneen pi-

tää myös sitä, että suomalainen kauppias oli tarjoamassa suomalaista tuotetta, mikä oleellisesti lisäsi uskottavuutta ja luottamusta liettualaisten mielessä.

Valuuttakriisi ja laman kurimus

Vuosikymmenen puolivälin paikkeilla ja sen jälkeen oli Liettuassa seminaarien ja messujen kulta-aika. Seminaarien järjestäminen ja niille osallistuminen oli kaikille osapuolille hyödyksi. Suomen valtio tuki vientiavustuksin suomalaisia päämiestytyksiäni vahvasti, oma liiketoimintani sai mukavan korvauksen järjestelyistä osallistujilta ja seminaarivieraat kunnan tietopakettien kestityksineen. Messut taas osaltaan kirkastivat tuotekuvaa ja selkeyttivät valmistajan asiantuntemusta sekä jälleenmyyjän profiilia.

Näihin aikoihin useat suomalaisyritykset, ehkäpä juuri valtion runsaskätisten tukimarkkojen siivittämänä, matkailivat ahkerasti Liettuan messuilla laadukkaine messuosastoineen, mutta sortuivatkin sitten kahteen perusvirheeseen, joita erityisesti tuli välttää Liettuassa: toinen niistä oli yleensä virolaisille luovutettu tai yksinomaan heidän hoitoonsa annettu yleensä koko Baltian kattava kaupanteko-oikeus ja toinen messu- ja esittelytilaisuuksien jälkeisten markkinointitoimien laiminlyönti eli jääminen odottamaan asiakkaiden yhteydenottoa. Varmaan jo näidenkin virheiden vuoksi suomalaisyrityksissä elää edelleen harhakäsitys liettualaisten liikemiesten passiiv-

Kristen ja Rita Castrén.

visuudesta, kun tätä puutetta tulee hakea omista kotinurkista.

Vuosituhattona viimeisinä vuosina olin saanut yritykseeni jo niin paljon potkua, että oman perheen voimavarat sen hoitamiseksi kävivät auttamattoman vähäisiksi ja ulkopuolista työvoimaa tarvittiin. Muutoinkin liike-elämän sisältö oli muuttunut huomasti. Harvat asiakasyritykset halusivat enää ostaa tavaraa suoraan ulkomailta, vaan painetta omaan maahantuontiin, myyntivarastointiin ja laskutukseen tuli erityisesti julkisen sektorin yrityksiltä.

Maahan oli perustettu myös runsaasti uusia tuontiyrityksiä, ja markkinoille pääsy oli entistä vaikeampaa ja kalliimpaa uusille tulokkaille, jotka sitä helpottaakseen tarjosivatkin mm. pitkiä maksuaikoja tuotteilleen. Liettuan Venäjän-kauppa ennen valuuttakriisiä kukoisti ja poi-

ki teollisuusinvestointeja ja liessä kysyntää myös kotimarkkinoilla.

Kriisi muutti jälleen tilannetta rankasti. Kaksi vuotta kestänyt lama tappoi pieniä yrityksiä, ja erityisesti se jarrutti julkisia investointeja, joiden toimitajiin yrityksenikin kuului. Onneksemme suomalaiset päämiehemme, jo idänkaupassa monenmoista kokeneet, ymmärsivät ahdingon, ja sekä tukea että joustavuutta löytyi pidentyneiden maksuaikojen ja toisaalta pienentyneen myynnin puristuksessa.

Kaikkien yritysten päämiehet tai emoyhtiöt eivät olleet yhtä joustavia, ja jopa suuret maahantuojat karsivat kovalla kädellä kuluja pienentäen henkilöstöään ja eräät vaihtaen Liettuaan lähettämänsä johdon halvempaan liettualaiseen vaihte-

levin seurauksin.

Kriisin ja laman synkimpänä ilmiönä oli aiemmin lieventynyt, mutta nyt uudelleen vauhtia saanut liiketoiminnan keskittyminen, jonka seurauksena markkinoille syntyi monille toimialoille kartelleja ja aiempaa rankempaa korruptiota, joka ulottui yhteiskunnan ylimpiin valtahierarkioihin saakka. Erityisesti tämä rasitti rakentamisen, lääkintähuollon, liikenteen ja kuljetuksen sekä energiahuollon toimialoja. Myös kiihtyvä valtion omaisuuden yksityistäminen ja kunnallisen omistuksen luovuttaminen tapahtui varsin arveluttavissa olosuhteissa.

Hyvässä muistissa ovat - ja edelleenkin politiikan keskusteluihin vedetyt - Mazeikiain jalostamon myynti, valtion sähkövientitulojen katoaminen tai Vilnan ja Kaunasin energialai-

tosten vuokrausotkut.

Mitä isot edellä, sitä pienet perässä toteutui tässäkin, ja ajoittain tuntui siltä, että maassa oli kaikki julkiset, niin valtion kuin kuntienkin, liiketoimet sovittu ennen kuin niistä lainmukaisesti edes ilmoitettiin mahdollisille tarjoajille.

Tämä oli Liettuan uuden itsenäisyyden business historian

Vieraita killan kuukausikokouksessa Castradessa.

murheellisinta aikaa. Samalla oli kuitenkin näytettävä länteen päin puhdasta kilpeä mielittäessä jäseneksi Natoon ja Euroopan Unioniin.

Uudistuksia, haasteita ja voimakasta kasvua

Vuonna 2001 kääntyi suunta parempaan, ja ukkospilvet alkoivat väistyä auringon edestä. Julkisia investointeja käynnistettiin. Liettua kirkasti kuvaansa lännessä, kehitti verotusta sekä yritys- ja kauppalainsäädäntöään, jolloin yksityistä ja ulkomaista investointihalukkuutta alkoi nopeasti ilmetä.

Halvan energian ja työvoiman sekä kohtalaisen suotuisan investointiympäristön politiikka tehoi. Yritykseni liikevaihto kasvoi vauhdilla palkatun johdon käsissä, kamppaillessani sillä välin itse hankalalla mutta opettavaisella energiainvestointitoimialalla suomalaisomistuksen yhtiön vetäjänä.

Oman yhtiöni uusi toimiala, lämpöurakointi, oli tullut tukemaan tavara kauppaamme, ja edustamamme tuotekirjo kattoi jo keskeiset alan tuotteet ja tarvikkeet. Yhtiöni palveluksessa työskenteli vuonna 2002 Vilnan ja Kaunasin konttoreissa jo 12 henkilöä. Vilnassa olimme siirtyneet omiin, uudenaikaisiin toimitiloihin paria vuotta aiemmin, ja Klaipedassa oma konttori hankittiin romanttisesta vanhasta kaupungista vuotta myöhemmin. Henkilökunnan, jota on tällä hetkellä parikymmentä, sekä asiakkaiden käyttöön ositettiin Neringan Juodkrantesta lomahuoneisto.

Vieraita killan kuukausikokouksessa Castradessa.

Tyyntä EU-aikaa

Viimeisten kahden vuoden aikana liike-elämä ja yrittäminen Liettuassa ovat eräällä tavalla normalisoituneet muistuttaen jo kovasti suomalaista. Yritysten välinen kaupankäynti on järjestäytyntä, käteistä rahaa tuskin enää näkeekään, ja etumaksuisista puhutaan vain kun suunnitellaan kauppaa eteläisiin naapurimaihin. Kaikkea on saatavana yrityksen ja omiin tarpeisiin. Uusien tuotteiden ja yritysten markkinoilletulo on entistä työläämpää, joskin turhauttavaalta tuntuneista liettualaisista tyyppihyväksymis-, lisensiointi- ja tarkastusmääräyksistä on jo enimmiltä osin luovuttu.

Verottajakaan ei enää ole peikko, jonka kalliiksi tunnettuja tarkastusvisiittejä odotetaan kauhulla. Paikkansa markkinoilla lunastaneilla yrityksillä menee voittopuolisesti hy-

vin, palkatkin maksetaan useissa yrityksissä jo lainmukaisesti ja pankin kautta.

Ikävänä jäänteinä vanhasta järjestyksestä on kuitenkin edelleen rehottavat kartellit ja korruptio. Kaupan keskittyminen näkyy vähittäiskaupan puolella, ja suurien, rikkaiden organisaatioiden levittäytyminen perinteisesti vieraille toimialoille vähentää tarjontaa ja kilpailua.

Oma elämä ei ole enää entisenkaltaista yrittämistä, pioneerihenki on jäänyt historiaan, ja työ rajoittuu yhä enemmän pelkkään yhtiöni taloudelliseen ja toiminnalliseen kontrollointiin. Hyvä niin, jääpähän sitten enemmän aikaa niille asioille, joita on aina halunnut tehdä, mutta ei ole koskaan ehtinyt. Golfia en kuitenkaan ryhdy pelaamaan...

(otsikointi toimituksen)

Erkin taival Liettuassa

Tulin Liettuahan Kaunasiin elokuun lopussa -93 pienen rakentajaporukan kanssa tarkoituksena ryhtyä rakentamaan ja sisustamaan nopeasti vaurastuneiden liettualaisten unelma-asuntoja. Tuolloinhan Liettuan läpi länsimaihin virtasi Venäjän kansallisomaisuutta mittavia määriä. Kohtuullinen osa rahavirroista jäi tietenkin Liettuahan.

Aika nopeasti kuitenkin selvisi, että käsityksemme rakentamisen laadusta ja kustannuksista olivat hyvin kaukana toisistaan tilaajien kanssa. Kun samaan aikaan maan rajat alkoivat sulkeutua ja vaurastuneet alkoivat selvittää toistensa kanssa hyvinkin verisesti, kuka oli velkaa kenellekin ja kuinka paljon, alkuperäinen toimintatapa kävi mahdottomaksi ja ehkä näin jälkeensä arvioiden myös epäterveelliseksi.

Keväällä -94 olin tavannut jo nykyisen vaimoni, ja kun Suomeen paluu tuntui jotenkin vastenmieliseltä, hänelle entisenä vaatekauppiaina tuli mieleen idea ostaa joitakin teitä Belgiasta maahantuotuja käytettyjä vaatteita suursäkillinen eli 280 kiloa. Lajiteltuamme erittäin laadukkaiksi osoittautuneet vaatteet pakkasimme ne laatikoihin pakettiautooni ja ryhdyimme torikauppiaksi. Olimme ensimmäisiä alan yrittäjiä ja menestys sen mukainen. Vaikka muut kateelliset kauppiaat uhkailivat milloin milläkin, meidän onnistui päästä eroon varastostamme parissa viikossa, ja molemmat taskut olivat rahaa täynnä. Oli aikaa hengähtää ja miettiä, mitä sitten tehdäisiin.

Kesän -94 alussa kokoontui jo epävirallisesti muodoin suo-

malaisten yrittäjien ja liike-
miesten joukko (killan edeltäjä) Vilnaan suurlähetystön tiloihin, missä tapasin seuraavan työnantajani. Työt alkoivat Justen liikekeskuksessa heinäkuun alussa suomalaisen urakoitsijan yleismies-työnjohtaja-tulkina. Tämä työmaa olikin sitten varsinainen oppitunti liettualaisen ja länsimaisen rakentamiskulttuurin kohtaamisesta ja toisiinsa sovittamisesta. Kuvaavaa on se, että loppujen lopuksi suomalainen työnantajan hävisi vähin äänin kuvasta, ja meidän piti perustaa oma yritys jatkamaan kesken jääneitä materiaalitoimituksia kesällä -95. Näin vaimoni kanssa huomasimme olevamme yrittäjinä Liettuassa.

Toimintamme jatkui suhteellisen pienimuotoisena aina Venäjän kriisiin saakka eli noin viisi vuotta. Vaikka työstään saikin ihan tyydyttävän toimeentulon, ei laajentaminen ja liikevaihdon kasvattaminen omaan kassavirtaan nojaten ollut kovinkaan helppoa. Rahoitusmahdollisuudet siihen aikaan olivat melko olemattomat. Nyt on hauska todeta, että monet niistä liiketoimista, jotka meillä pyörivät vaatimattomissa puitteissa, ovat kunnolla panostettuina ja hoidettuina poikineet tuottavia yrityksiä.

Jonkinlaisena onnen kantamoisena voisi pitää konevuokrausyritys Ramirentin markkinoilletuloa syksyllä -98, jolloin oma yrityksemme alkoi kuihtua Venäjän ruplakriisin seurauksena. Koska meillä oli ollut myös konevuokraustoimintaa, sovimme Ramirentin kanssa lopettavamme oman vuokrauksemme ja ryhdyin auttamaan heitä yhtiön perustamisessa ja muissa aloitustoimissa. Aikanaan toimenkuvakseni tuli vetää yritystä, mitä sitten teinkin aina vuoden 2003 loppuun.

Tänä aikana Ramirentistä kasvoi Liettuassa tulosta tekevä yksikkö, joten sen jättäminen ei tuntunut mitenkään vaikealta.

Kuten jokainen Liettuassa kauemmin oleskellut tietää, ei toiminta niissä oloissa ole koskaan ollut yksioikoista ja helppoa. Voi sanoa, että jokaisena päivänä on ollut oma oppituntinsa, kuinka asiat eivät olekaan niin, kuin kohtuullisesti olisi voinut olettaa.

Lähtö Suomeen oli lähellä silloinkin, kun yrityksemme oli päässyt hyvään alkuun ja olimme saaneet kehrätyksi tilillemme monien suositteluun pankkiin noin 10 000 dollaria, millä piti maksaa tilivelkoja Suomeen. Mennessämme hoitamaan maksua oli pankin ovella tyly ilmoitus: suljettu toistaiseksi. Jos oli-

simme tienneet, että saamme ra-
hoistamme ulos vain osan ja ne-
kin vasta viiden vuoden jälkeen,
olisimme lähteneet tutkimaan
muita työmarkkinoita, mutta
kun...

Valehtelisin, jos sanoisin, et-
tei kymmenen vuoden taipalee-
seen mahtunut tähtihetkiäkin.
Muistan hyvin kuinka miellyt-
tävää oli istuskella Vilnan har-
valukuisilla terasseilla Alitaa

maistellen kesällä -94 muutet-
tuamme pois Kaunasista Vilnan
vanhaan kaupunkiin. Silloin
saattoi hetkittäin tuntea itsen-
sä maailmankansalaiseksi. Kun
maa ja sen tavat alkoivat tulla
tutummiksi, avautui sen myö-
tä lukuisia mahdollisuuksia asi-
oihin, joihin Suomessa ei koh-
tuudella ole varaa. Myös se, et-
tä näki koko ajan vauhdikas-
ta kehitystä joka puolella, aut-

toi uskomaan parempaan tule-
vaisuuteen ja sietämään vallit-
sevia epäkohtia.

Kaiken kaikkiaan, jos kuvat-
tua kymmenen vuoden jaksoa ei
olisi Liettuassa elänyt, voisi sa-
noa jääneensä hyvin monta ko-
kemusta köyhemmäksi. 🇱🇻

Peter Módén

Suomipoika juhlii ja retkeilee – muistoja killan tapahtumista

*On jonkin verran vaikeaa panna paperille muistoja tapahtumista, joista ei muista oikeastaan mitään, muuta kuin että (ilmeisesti) oli hauskaa. Kun olen kysynyt muilta killan jäseniltä, eivät hekään ole muistaneet kovin paljon. Kaikesta päätellen meillä on kuitenkin juhlissa ja retkillä miltei poikkeuksetta ollut hillittömän hauskaa ja meno on ollut niin ikään hillitöntä. Kirjoitan sen minkä tilaisuuksista muistan. En ole ollut mukana kaikissa tilaisuuksissa enkä muutenkaan tavoittele kaikkien tilaisuuksien mainitsemista vaan poimin sieltä täältä, minkä muistan tai olen muilta kuullut. Toivon ymmärtämystä mahdollisista muistivirheistä. Huomautan lisäksi, että suomen kielen taitoni on "vainajainen", niin kuin aliupseerikoulun kurs-
sijulkaisussa asia ilmaistiin.*

Aloitetaan waappujuhilla, jois-
ta kylläkin muistan ehkä kaik-
kein vähiten. Liettuan augus-
tiinisen kalenterin mukaisesti
vappua on juhlittu suunnilleen
20.4.-20.5. välisenä aikana, ja
vain kerran juuri vappuna. Se ta-
pahtui 1998, jolloin Koskenoi-
ten isännöiminä vietimme vap-
pua heidän pihassaan ihanas-
sa kevätssä. Saimme naut-
tia muun muassa nuoren liettu-
alaisen laulukvartetin taidoista.
Ja eräs viehättävä muotisuun-

nittelija teki
tilaisuudessa
läpimurron
runonlausu-
jana.

Seuraava-
vasta vuo-
desta lähtien
on waappu-
juhlit kul-
loistenkin
suurlähettiläiden suosiollisella
myötävaikutuksella pidetty Ka-

Vapun juhlijoita 2004.

linauskon residenssin upealla
pihalla. Näistä juhlista on sel-

Suurlähettiläs Taina Kiekko ja Matti Vatanen.

vimmin jäänyt muistiin hattukilpailut, jotka ovat tuoneet esille kiltalaisten valtavan mielikuvituksen. Voittajiksi ovat selviytyneet esimerkiksi itämainen pasha ja maailman pitkätukkainen mies. Arpajaiset uskomattomine voittoineen ja onnellisine voittajineen ovat myös jääneet mieleen. Aktiiviset naisjäsenemme ovat järjestäneet mitä hurjimpia leikkejä ja muita ohjelmanumeroita. Pari vuotta sit-

ten esiintynyt käärmäinen ei huhujen mukaan vielä ole päässyt ulos siitä solmusta, jonka meille esitti. Lisäksi olemme muistaakseni tanssineet kuuluisien jazz- ja poporkestroiden tahtiin, joskus telttakaton alla; nauttineet suurlähetystön mainioiden kokkien valmistamista grilliruoista ja tarjolla olleista (muistaakseni varsin miedoista) juomista; ainakin kerran simas-

ta ja tippaleivistä(!) sekä yleensä varsin hienosta säästä. Toivottavasti tulevatkin suurlähettiläät ymmärtävät tämän perinteen jatkumisen tärkeyden.

Pikkujoulujuhlia on myös pidetty niin kauan kuin muistan. Paikat ovat vaihdelleet osallistujien runsauden ja ajan hengen mukaisesti; alkuaikojen pienestä viihtyisästä Mano Lisasta, tehdasruokalan, Pileksellä si-

jaitsevan yökerhon ja San Marcon kautta upeaan uudistettuun Reval Liettuaan. Anteeksi vain, mutta näistäkin juhlista tulee mieleen hyvä ruoka ja hyvät juomat. Joulujuhlat, kuten waappujuhlatkin, ovat olleet erittäin suosittuja kiltalaisten keskuudessa. Osanottajia on ollut jopa yli 50. Eikä syyttä. Ohjelmanumerot ovat olleet korkeata luokkaa. Vai mitä sanotte Marilyn Monroen ja Cherin esiintymisestä viime juhlista. Entä (nyttemmin) maailmankuulujen balettitanssijoiden esittämästä pienten joutsenten tanssista Tšaikovskin baletista Joutsenlampi! Liikutetuin itse (muistaakseni) kyyneliin.

Aikaisemmista pikkujoulujuhlista muistan esimerkiksi, kun killan naiset panivat miehet polvensa yli ja näyttivät miten pöksyjä ommellaan. Eräs mies ei sitten kotona kuulemma millään saanut housuja jalasta. Yllätyksellinen afrikkalainen baarileikki on myös jäänyt mieleen. Joulu-pukki on tietysti ollut tärkeä osa juhlaa.

Itse olen valitettavasti aina joutunut käymään postissa juuri kun pukki on käynyt, mutta

Heikki Kerojoki ja Kalle Kankaanpää vappuna 2004.

Lapsia, Reetta von Knorring ja Raimo Haapamäki.

Janne Mäki ja pitkiksi kasvaneet kutrit.

minulle on kerrottu, että pukki on ollut kiltti joskin usein varsin raihmainen. Hän on jakanut kaikille lahjoja sen jälkeen, kun tytöt ovat hänen polvellaan vakuutelleet olleensa kilttejä ja syöneensä puuronsa. Nimensä mukaisesti pukki on myös kertonut yleisölle kauniita satuja.

Nyt muistankin, että muistan vielä waappujuhliakin vähemmän rapujuhlistamme. Mistähän se johtuu? Ehkä siitä, että rapujuhlia on ollut vähemmän. Ensimmäiset rapujuhlat vietettiin tietääkseni Nidan retkien yhteydessä, josta enemmän alla. Ensimmäinen rapujuhlaksi ristitty tilaisuus vietettiin hieman Vilnan ulkopuolella, Prie Malonun viihtyisällä laiturilla ja seuraavan kerran joimme rapuja Revalissa. Edellisessä tilaisuudessa saimme seuraamme Lahden

vanhusten asuntosäätiön hallituksen. Nimestä huolimatta eivät olleet kovin vanhoja eivätkä kovin kuivia, vaan iloinen ja laulullinen joukko. Melkein kiltalaisten tasoa. Myös Revalissa oli mukana vierailijoita, jotka hekään eivät olleet kuivia – päinvastoin! Liettualaiset ravut ovat erilaisia kuin suomalaiset. Joillakin on isot takapuolet, toisilla pienet kädet. Mutta yhteistä on se, että molemmista tulee päänsärky. Tosin kiltalaisten laulutaidot ja loistavat äänen lahjat ovat hivelleet särkeviä ohimoita.

Sitten kiltan retkiin ja matkoihin. Alkuaikoina retkeilimme lähinnä ”kotiomaassamme”. Vartutimme ja opittuamme kaiken tarvittavan Liettuan luonnosta, kulttuurista ja taloudesta rupe-simme käymään ulkomaillakin.

Pasha Krister ja pashatar Rita vappuna 2003.

Vapun juhlijoita 2004.

Nida oli pitkään kiltan perinteinen loppukesän retkikohde. Neringan hiekkainen niemi onkin ainutlaatuisine luontoineen Liettuan ja miksei koko Euroopan hienoimpia matkakohhteita. Kiireisillä kiltalaisilla oli siellä oiva tilaisuus nauttia luonnon rauhasta ja Itämeren aaltojen kohinasta. Varsinkin silloin kun Nidaan oli tullu nopealla ja meluisalla ”Raketalla”. Laivamatka pitkin Nemunas-jokea, joka osan matkasta muodostaa Liettuan ja Kaliningradin välisen rajan, on tosin

myös leppoisa ja mielenkiintoinen. Matkalla Nidaan ja perillä saattoi havaita, että kehitys selvästi kulkee maaseudulla

eri vauhtia kun Vilnassa. Bussit ja Raketat eivät aina toimi, Nidan hotelleissa oli vielä selvästi neuvostoajan henkeä, ja ravintoloissa ei aina saanut sitä mitä tilasi. Nidassa nauttimamme ravut olivat kuitenkin erinomaisia. Ja erittäin hauskaa meillä näilläkin retkillä oli (mikäli oikein muistan).

Raimo a forte fortissimo.

Dramatiikkaakin on ollut. Poikkeuksellisesti on jäänyt kirkkaana mieleen kun kävellessämme Nidan ihmeellisillä hiekkadyneillä saimme tiedon prinsessa Dianan kuolemasta.

Hyvin erilaisia muitakin retkiä olemme tehneet. Yhdessä virolaisten ystävien kanssa vietimme viikonlopun Vistytisjärven rannalla. Järven toinen ranta kuuluu Kaliningradille, ja lähellä sijaitsee kolmen maan (Liettuan, Puolan ja Venäjän) rajapyykki. Siellä saimme muun muassa harrastaa hirviammuntaa (siis tekohirvi, ei elävä) ja kärpästen tappamista (ainakin meidän huoneessa oli noin miljoona kärpästä). Vitikult-

masin talousvaliokunnan värikkään puheenjohtajan, Viktor Uspakichin, vieraina eduskuntatalossa saamassa tietoa silloisista ajankohtaisista, kiltalaisia kiinnostavista lakialoitteista ja talouden näkymistä. Ja ympäristösuojelusta huolehtivina kävimme jokiristeilyllä Neriksel-

tuurista kiinnostuneina kävimme Alytuksessa Alitan sampanja ja viinitehtäassä. Poliittisesti valvutuneina olimme Sei-

lä tarkastamassa joen veden kuten myös laivabaarin nesteiden laatua.

Kansainvälisinä maailmanmatkaajina kiltalaiset päättivät jossain vaiheessa tutustua myös naapurivaltioihin. Ensimmäinen ulkomaanmatka taidettiin tehdä Riikaan, jossa muutaman jäsenen voimalla käytiin Riian kaupakillan vieraina (olemme sen jälkeen pari kertaa juhlineet riikalai- sten vastavierailuja, tosin ilman riikalaisia).

Seuraavaksi suuntasimme matkamme itäisen naapurin, Valkovenäjän pääkaupunkiin Minskiin. Lukashenkan paratiisi osoittautui osallistujien mielestä mainettaan paremmaksi. Maaseutu oli siisti ja Minsk, joka ei ole mikään kovin viehättävä kaupunki, on kuitenkin ehdottomasti reissun väärtti. Pa-

Karvaiset isot joutsenet.

Prie Malunossa 2002.

Minna ja Vesa Kokkonen rapujuhlassa 2004.

ratiisiin ei tosin kovin helposti päästetä: rajalla pitivät meidät varmuuden vuoksi odottamassa parisen tuntia. Ja minskiläiset olivat sitä mieltä, että köyhiltä ulkomaalaisilta pitää ottaa kaikki irti mitä saa. Mutta ravintolat ovat ihan mukiinmeneviä, varsinkin sen yhden ravintolan votkamainostytöt. Minskilläkin on oma Seurasaarensa, Dudutki, jossa tutustuimme muun muassa viinan keittoon ja saviruukkujen valmistukseen. Minskissä tapasimme myös joukon valkovenäläisiä liikemiehiä. Heillä oli kovasti halua yhteistyöhön, muttei ehkä kovin paljon tarjottavaa yhteistyön pohjaksi. Jokunen liikeyhteys lie-

nee kuitenkin tilaisuudessa saanut alkunsa.

K a l i -
ningrad oli seuraavan ulkomaanmatkan kohde. En voinut lähteä mukaan, mutta osallistujien jossain määrin hämären muistikuvien mukaan sielläkin oli paljon mielenkiintoista

Nidan rannoilla.

nähtävää ja koet-

tavaa. Äiti Venäjä on ilmeisesti kyllä unohtanut tämän enklaa-

vin miltei kokonaan. Ja Königstedtin loistosta on lähinnä vain muistoja jäljellä.

Raket Nidassa 1997. (taustalla)

Viimeksi, eli tänä vuonna, oli sitten Puolan ja Varsovan vuoro. Matkustimme sinne mukavasti yöjunalla. Vaikka petit olivat ihan mukavia, niin useimmilla ei tainnut tulla kovin paljon nukuttua. Ehkä siksi, että naapurihyhteissä pidettiin liikaa meteliä. Varsovakin osoittautui mielestäni mainettaan paremmaksi. Kaupungistahan tuhoutui sodassa 90%. Mutta muun muas-

Nerigan dynejä.

sa vanhaa kaupunkia on viehättävästi uudelleenrakennettu. Siellä ”nautimme” puolalaisesta ruoasta Varsovan kauppakillan isännöiminä. Kauppakillan vieraina olimme myös seuraavan päivän ulkoilmajuhlissa Varsovan esikaupungin viheriöllä. Vilnan kilta kunnostautui muun muassa saappaanheitossa

sekä golfin chippaus- ja puttikisassa. Puolalainen ruoka ja olut näyttivät täällä parhaat puolensa. Pienenä erikoisuutena mainittakoon, että muutamat jäsenet toivat ”matkamuistoina” Varsovasta maailman kalleimmat korkkiruuvit. Hankinta tapahtui tietävästi pitkähkön viininmaistajaisten jälkeen. Voin

kuitenkin todistaa, että korkit suorastaan lentävät pulloista näillä avaajilla!

Lopuksi haluan vielä todeta, että on ollut etuoikeus ja suuri ilo saada olla mukana Liettuassa asuvien ja vierailevien suomalaisten seurassa ja riennoissa. Kauteni Vilnassa lähe-

Ex-atomisukellusveneessä Kaliningradissa.

Riitta ja Peter Möden rapukekkereissä 2004.

Killan tytöt Kaliningradissa hotellin edustalla.

Lähdössä Varsovaan.

nee loppuaan kohta yhdeksän vuoden täälläolon jälkeen. Niin kuin luullakseni muutkin Liettuasta muualle muuttavat suomalaiset tulen minäkin viemään täältä mukana paljon hyviä muistoja, ei vähiten juuri Vil-

nan suomalaisen killan toiminnan ansiosta. Jos nyt vain – perhana – muistan! 🇫🇮

Killan nimi seinään. Paula Sirén kirjoittaa Varsovassa.

Kaliningradissa.

Paluumatkalla Kaliningradista sieniä ostamassa.

Istu uuteen työympäristöön.

Sähköisesti korkeussäädettävä työpiste, myös seisomatyöhön.

Erlaisia työpisteratkaisuja istumatyöhön.

Vetohyllyt levykkeiden säilytykseen.

Helposti säädettävä, ergonominen työtuoli.

Toimiva, tyylikäs ja ergonominen työpiste lisää työtehoa ja viihtyvyyttä sekä ehkäisee vääristä työasennoista aiheutuvia haittoja. Työympäristön ergonomia, toimivuus, hyvä muotoilu ovat johtoajatuksiamme luodessamme uutta nykypäivän työtilatarpeisiin. Tule katsomaan ja kokeilemaan uutuuksiamme lähimpään näyttelyyn. Totea itse Iskun uusien työpisteiden toimivuus ja helppokäyttöisyys.